

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים

1. ההצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית המפורסמת בזאת היא דוגמה הכוללת כמה אפשרויות פתרון בתשובות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שיתקבלו בידי מעריכי הבחינה.
2. הפתרון להלן מביא את עיקר הסוגיות המרכזיות שהיו טעונות ליבון במסגרת המבחן, אך יודגש כי הוא איננו תשובה מלאה ומקיפה, המזכה בניקוד מלא. נדגיש כי ציון המבחן מורכב, מטבע הדברים, גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – פרסום הצעת הפתרון כפוף לטעויות, ואין בו כדי לחייב קבלת תשובה שגויה בידי מעריכי הבחינה.
4. בהתאם לחוזר מנכ"ל: טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, מס' 014381, קיץ תש"ף

פרק ראשון — הבנת הנקרא (50 נקודות)

יש לענות על כל השאלות 1-6 שבפרק זה.

1. **א.** — ציורים וכתובות שצוירו בלי רשות על מבנים במרחב הציבורי.
ב. יש להביא מן המאמר שלושה מאפיינים ייחודיים של הגרפיטי, **השונים** זה מזה.
מאפיין 1: ציורי גרפיטי מצוירים במהירות.
מאפיין 2: ציורי גרפיטי מצוירים במחתרת.
מאפיין 3: ציורי גרפיטי הם לא חוקיים / נעשים בלי רשות.
- ג. יש להעתיק משורות 1-7 במאמר משפט אחד המחזק את דבריו של אומן הגרפיטי המוזכר בשאלה. על פי שורות 5-6: "המטרה של הציורים והכתובות היא לבטא מחשבות ורגשות אישיים".
2. — יצירות גרפיטי אינן נחשבות לאומנות בעיני הממסד, ולכן הן אינן מוגנות בחוק.
3. **א.** יש להביא משורות 23-25 במאמר שני נימוקים של אוהדי הגרפיטי להתנגדותם להריסת הבניין.
נימוק 1: יצירות הגרפיטי הן אומנות לשמה.
נימוק 2: פגיעה ביצירות הגרפיטי היא פגיעה בעולם האומנות כולו ובכבודם של האומנים.
ב. יש להשלים את המשפט הנתון ואת הנימוקים של בית המשפט על פי שורות 25-28 במאמר. בית המשפט החליט כי אפשר להרוס את הבניין.
נימוק 1: כולם יודעים שיצירת גרפיטי היא זמנית, וסופה להימחק.
נימוק 2: אם יצירת גרפיטי צוירה על מבנה פרטי, היא כפופה לרצון הבעלים של המבנה, ומותר לו להרוס את הרכוש השייך לו.
4. **א.** יש להשיב על פי הקטע הקצר, אם העמדה העקרונית של עיריית תל אביב בנוגע לחוקיות הגרפיטי דומה לעמדה של עיריית ניו יורק, ולנמק את התשובה על פי המאמר ועל פי הקטע הקצר.
על פי הקטע הקצר, העמדה העקרונית של עיריית תל אביב כלפי חוקיות הגרפיטי דומה לעמדה של עיריית ניו יורק. במאמר כתוב שבית המשפט קבע: "אם יצירת גרפיטי צוירה על מבנה פרטי, היא כפופה לרצון הבעלים של המבנה". כלומר אפשר להרוס את היצירה, ואילו בקטע הקצר כתוב שהיצירות יימחקו. כלומר בשני המקרים סופן זהה.
ב. יש להסביר על פי שורות 8-12 במאמר, מדוע ראשי ערים ברחבי העולם יוזמים פעילויות של גרפיטי באזורים שהם ייחודו לכך, אף על פי שפעילות זו אינה חוקית.
כי בערים רבות בעולם נעשה הגרפיטי מקור משיכה לתיירים ומקור הכנסה לעיריות, לכן הם מעוניינים להקצות אזורים במיוחד ליצירות כאלה.
ג. יש להסביר על פי הקטע הקצר, מהו הנימוק להחלטת עיריית תל אביב לאפשר פעילות של יצירת גרפיטי במקומות מסוימים.
על פי הקטע הקצר, העירייה מכירה בייחודה של אומנות הרחוב, ואף נותנת לה במה במקומות מסוימים שהיא אישרה במיוחד למטרה זו.
5. **א.** יש להציע כותרת לכל אחד משני חלקי המאמר הנתונים.
חלק א — שורות 1-17: מהו גרפיטי
חלק ב — שורות 18-31: דוגמה למעמדו הבעייתי של הגרפיטי
ב. — שעות יוצאות דופן

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, מס' 014381, קיץ תש"ף

6. שאלת דעה אישית

יש להביע דעה על דבריו ומעשיו של בעל הבניין המסחרי הנטוש בניו יורק, ולנמק אותה.

התשובות שלפניך הן הצעה בלבד. תתקבל כל תשובה הגיונית שיש בה נימוק לדעה.

לדעתי, זכותו של בעל הבניין למחוק את הציורים. אם קניתי או יש לי רכוש יקר, זהו רכושי הפרטי, ואני לא חייב, לדעתי, לאפשר למישהו להשתמש בו. מכיוון שאני בעל הרכוש, כל הפסד שנובע מהרכוש שלי הוא הפסד שלי. אף אחד אחר אינו משתתף בהפסד הזה, ועל כן יש לי הזכות המלאה לשמור על הרכוש שלי או להשתמש בו לצרכי בלי להתחשב במישהו שמשתמש ברכושי בלי לבקש את רשותי. כמו כן יש לציין שבעל הבניין הבטיח, לפני משורת הדין (מבלי שהיה צריך), שהוא יקים מתחם מיוחד לציורי גרפיטי. כלומר לא רק שהוא עושה את מה שמותר לו והוא צריך לעשות עבור עצמו, הוא מוכן גם להתחשב באומנים.

או:

לדעתי, בעל הבניין אינו הוגן, בלשון המעטה. שנים רבות הבניין בחזקתו. המבנה נעשה מוקד משיכה לתיירים רבים. אם הבעיה היא הכסף שהוא היה מפסיד, הרי לולא בנה את הבניין החדש, הוא היה יכול להרוויח מן התיירות במקום. אם הבעיה היא אחרת, ולא כספית, הוא היה יכול להגיע להסכם עם האומנים. לטעמי, הוא לא היה צריך להרוס את המבנה מכיוון שחשוב לשמר אותו לדורות הבאים, כמו מוזאון פתוח.

פרק שני — הבעה בכתב: ספרות (שאלה 7) או חיבור (שאלה 8) (25 נקודות)

יש לענות על שאלה 7 א על שאלה 8 שבפרק זה.

7. שירה (25 נקודות)

לחשוב בצורה ממחשבת / דוד אבידן

א. (1) יש להביא מבתיים 1-3 שלוש מאפיינים של חשיבה "בצורה ממוחשבת".

- חשיבה בצורה ממוחשבת אינה מחשבה ביולוגית.
- חשיבה בצורה ממוחשבת היא אחרת / שונה.
- חשיבה בצורה ממוחשבת זריזה / בזמנית / מהירה.
- על חשיבה בצורה ממוחשבת אפשר להטיל משימות / מציאויות חדשות / אפשרויות שונות / חלומות.

(2) יש להשיב מדוע, בעיני הדובר־השר, חשוב לחשוב בצורה אחרת.

הדובר־השר אומר בשיר "ללכת אֶתה עד קצה גבול האפשרויות ושם לפתח חדשות, בלתי חזויות". כלומר חשוב לחשוב בצורה אחרת מכיוון שחשיבה כזאת היא חשיבה "מחוץ לקופסה", היא מאפשרת לאדם להתפתח ולהתקדם ולקדם אחרים.

ב. יש להביע דעה אם גינויים ומחמאות משפיעים על המחשבה, ולנמק דעה זו.

התשובה שלפניך היא הצעה בלבד. תתקבל כל תשובה הגיונית שיש בה נימוק לדעה.

לדעתי, גינויים ומחמאות משפיעים מאוד על המחשבה, גם אם זה לא במודע. אנחנו פועלים, אם במודע ואם שלא במודע, על פי מוסכמות חברתיות שבהן גינויים ומחמאות הם כלי לעיצוב היחיד. גינויים יוצרים אצלנו תמונת עולם של מה שאסור. מחמאות גורמות לנו תחושות טובות שנקלטות בגוף ומצטברות בזיכרון. דברים אלה משפיעים על ההתנהגות שלנו וגם על המחשבה שלנו. אנחנו מתנהגים על פי ברירת מחדל: איננו רוצים לפגוע בתחושות הטובות האלה או ליצור עוינות כלפינו. אנחנו מסננים מחשבות על פי המוסכמות החברתיות: מחשבות לא טובות אנחנו מסיטים הצידה, ואנחנו גאים במחשבות טובות שיש לנו.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, מס' 014381, קיץ תש"ף

8. חיבור (25 נקודות)

א. יש להשיב על השאלות שנועדו לעזור לתכנן את רצף הרעיונות בחיבור.

בדיקת התשובות תיעשה בד בבד עם בדיקת החיבור.

ב. יש לכתוב חיבור על פי המטלה ועל פי הרעיונות בסעיף א.

כתיבת חיבור עברי מבוססת על המיומנויות הנרכשות על פי תוכנית הלימודים.

בדיקת החיבור תיעשה על פי אמות המידה לבדיקת חיבור.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, מס' 014381, קיץ תש"ף

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

יש לענות על שאלות 9-15 שבפרק זה.

חלק א – הפועל (10 נקודות)

שאלה 9: ניתוח פעלים

- א. (1) ע-ל-מ
(2) התפעל
(3) העלים
- ב. (1) ג-ד-ל
(2) פעל / קל
(3) מגדלים
- ג. (1) ה-פ-כ
(2) נפעל
(3) להתהפך
- ד. (1) מ-ח-ק
(2) נפעל
(3) למחוק
- ה. (1) ס-כ-מ
(2) הפעיל
(3) סוכמו

חלק ב – שם העצם (5 נקודות)

שאלה 10: מיון שמות (3 נקודות)

יש למיין את שש המילים שבקטע על פי הטבלה.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	הלחם בסיסים
מרחב	ציבורי	קולנוע
רכבת		כדורגל
מגדל		

שאלה 11: מילה יוצאת דופן מבחינת השורש (נקודה אחת)

— התלבטות

— השורש המשותף לשלוש המילים: ב-ט-ל

שאלה 12: כתיבת צורת הרבים של צירופים ביחיד (נקודה אחת)

א. בחירות חופשיות

ב. מקורות הכנסה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, מס' 014381, קיץ תש"ף

חלק ג – שם המספר (4 נקודות)

שאלה 13

א. (1) שנים-עשר

(2) שבע

ב. (1) שבעה-עשר

(2) וחמש-עשרה

חלק ד – מילות קישור ותקינות (6 נקודות)

שאלה 14: מילות קישור (3 נקודות)

א. משום ש

ב. לכן

ג. רק אם

שאלה 15: תקינות (3 נקודות)

א. מורי בית הספר

ב. הכנסו

ג. אלי